

ARCHEOLOGISCH PROEFSLEUVENONDERZOEK

Izegem - Hondekensmolenstraat

Hondekensmolenstraat

8870 Izegem

Frederik Wuyts
Dimitri Teetaert

COLOFON

Opdracht:

Archeologisch proefsleuvenonderzoek
Izegem – Hondekensmolenstraat
Hondekensmolenstraat
8870 Izegem

Opdrachtgever:

Imroder nv Bosschaert nv
Oude vierschaarststraat 69 't Hoge 114
9831 Deurle 8500 Kortrijk

Opdrachthouder:

Antea Belgium nv
Posthofbrug 10
2600 Antwerpen

T : +32(0)3 221 55 00
F : +32 (0)3 221 55 01
www.anteagroup.be
BTW: BE 414.321.939
RPR Antwerpen 0414.321.939
IBAN: BE81 4062 0904 6124
BIC: KREDBEBB

Antea Group is gecertificeerd volgens ISO9001

Identificatienummer:

221930/cry

Datum:

23 juni 2011

status / revisie:

Rapport

Vrijgave:

Caroline Ryssaert, Account Manager

Controle:

Caroline Ryssaert, senior adviseur

Projectmedewerkers:

Frederik Wuyts Projectleider
Dimitri Teetaert

© Antea Belgium nv 2011

Zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Antea Group mag geen enkel onderdeel of uittreksel uit deze tekst worden weergegeven of in een elektronische databank worden gevoegd, noch gefotokopieerd of op een andere manier vermenigvuldigd.

INHOUD

<u>DEEL I: ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK IZEGEM</u>	6
1 Inleiding.....	6
2 Aanleiding en doelstelling van het onderzoek	7
3 Geografische en bodemkundige situering	7
4 Archeologische voorkennis	9
5 Historische schets	10
6 Methodologie	12
7 Resultaten	14
7.1 Bodemkundig	14
7.2 Archeologie	16
7.3 Conclusie en interpretatie	27
8 Conclusies en aanbevelingen	29
9 Bibliografie	31
<u>DEEL 2: BIJLAGEN</u>	32
BIJLAGE 1 : detailplan kijkvenster 2	
BIJLAGE 2 : coupes uit kijkvenster 2	
BIJLAGE 3 : detailplan kijkvenster 4	
BIJLAGE 4 : coupes uit kijkvenster 4	
BIJLAGE 5 : tekening op schaal 1:3 van de grafgiften uit brandrestengraf 031-08	
BIJLAGE 6 : fotografische weergaven van de grafgiften uit brandrestengraf 031-08	
BIJLAGE 7 : inventaris sleuven	
BIJLAGE 8 : inventaris van de sporen	
BIJLAGE 9 : inventaris van de coupes	
BIJLAGE 10 : inventaris van de monsters	
BIJLAGE 11 : beknopte weergave van de vondsteninventaris	

Proefsleuvenonderzoek

Vergunningsnummer: 2011/152

Aanvrager: FREDERIK WUYTS

Naam site: Archeologisch proefsleuvenonderzoek, gelegen aan de Hondekensmolenstraat te Izegem

DEEL 1: ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK IZEGEM

In opdracht van de bedrijven Imroder nv en Bosschaert nv heeft Gate Archaeology namens Antea Group een archeologische prospect door middel van een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd, voorafgaand aan de inplanting van een nieuwe verkaveling op een terrein van circa 10 hectare. Dit rapport vormt de schriftelijke neerslag van het verloop van het proefsleuvenonderzoek en de resultaten van het project.

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van het Vlaams Parlement 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop archeologische waarden zich bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud in situ, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of ex situ, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd zullen worden.

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd van 9 tot en met 31 mei op de site Hondakensmolenstraat. Het onderzoek en de daarop volgende rapportage werden uitgevoerd door Frederik Wuyts en Dimitri Teetaert (Gate Archaeology), geredigeerd door Caroline Ryssaert en Lieselot Vandorpe (Antea Group).

De auteurs willen de opdrachtgevers Imroder en Bosschaert, Studiebureau De Mey, alsook Caroline Ryssaert van Antea Group bedanken voor het in ons gestelde vertrouwen voor de uitvoering van deze opdracht. De graafwerken werden uitgevoerd door de firma Bosschaert uit Kortrijk. De administratieve begeleiding gebeurde door de Vlaamse Overheid, Ruimte en Erfgoed (Sam De Decker). Contactpersoon bij de projectvereniging *Terf* is de heer Willem Hantson. Dr. Wim De Clercq en Joris Angenon (UGent) stonden mee in voor het interpreteren van de sporen, de aardewerkdeterminatie alsook voor de tekeningen van het Romeins aardewerk. Als laatste verdient landmeterexpert Jonas van Hooreweghe uit Boekhoute een woord van dank voor het meetwerk.

Een beknopt overzicht van de onderzoeksresultaten wordt hieronder weergegeven:

- 58 sleuven en 6 kijkvensters.
- Talrijke grachten en greppels.
- Aantal verstoringen van recente aard alsook aanwijzingen voor natuurlijke sporen.
- Postmiddeleeuws afval afkomstig van een bakstenen veldoven.
- Kuilen verspreid over het plangebied met middeleeuws aardewerk.
- Romeins brandrestengraf met een nis vol grafgiftten, waaronder: terra sigillata, terra nigra, aardewerk uit Keulen of Bavai, lokaal traag gedraaid aardewerk, houten kistje met drie fibulae.
- Zone met een sporenconcentratie die middeleeuws aardewerk bevat.

1 *Inleiding*

Tussen 9 en 31 mei 2011 vond te Izegem Hondekensmolenstraat een prospectie met ingreep in de bodem plaats door middel van proefsleuven op een circa 10ha groot terrein. In dit verslag worden in de hierna volgende hoofdstukken enerzijds het verloop van het onderzoek en anderzijds de resultaten toegelicht.

Het rapport geeft informatie over de ligging van het projectgebied, de betrokkenen, de reeds gekende gegevens, de aanleiding en het doel. Daarnaast wordt de methode nader besproken, net als het verloop van het veldwerk en de verwerking. Vervolgens worden de belangrijkste spoorenssembles en contexten belicht, evenals de opbouw van de bodem, om te eindigen met een waardering van het onderzoeksgebied en eventueel een aanbeveling voor vervolgonderzoek. In de bijlage op DVD bevinden zich de digitale opmetings- en bewerkte grondplannen, een selectie uit het digitaal archief en de inventarislijsten.

2 Aanleiding en doelstelling van het onderzoek

Imroder en Bosschaert plannen de inrichting van een nieuwe verkaveling binnen het projectgebied. Gezien deze werken gepaard gaan met bodemverstorende activiteiten werd door het Agentschap Ruimte en Erfgoed een archeologisch vooronderzoek uitgeschreven om het archeologisch potentieel van het gebied in te schatten. Hierbij dienen volgende vragen beantwoord te worden:

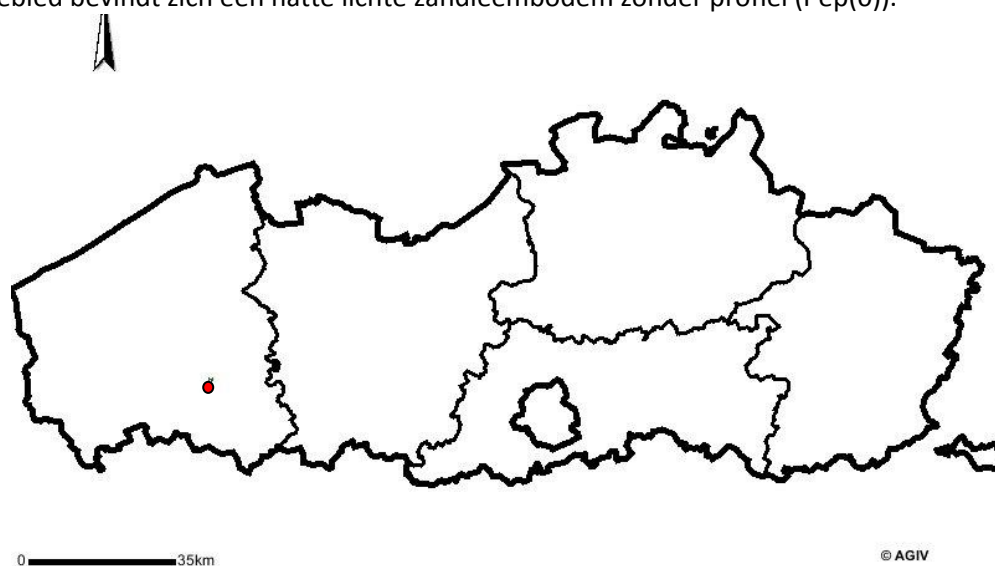
- Zijn er sporen aanwezig en zijn deze natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd, ...)?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

Indien positief, worden deze sporen gesitueerd en gewaardeerd om via een rapport degelijk en onderbouwd advies te kunnen geven voor eventueel archeologisch vervolgonderzoek.

3 Geografische en bodemkundige situering

Izegem bevindt zich in de zandleemstreek, een samenvoeging van verschillende kleinere streken die zich van het westen naar het oosten over de volledige breedte van het land uitstrekken. Deze streek vormt de overgang tussen de noordelijke zandgordel en de leemgordel in het zuiden. De diepe ondergrond wordt gevormd door dikke rots- en grondlagen die noordwaarts afhellen.

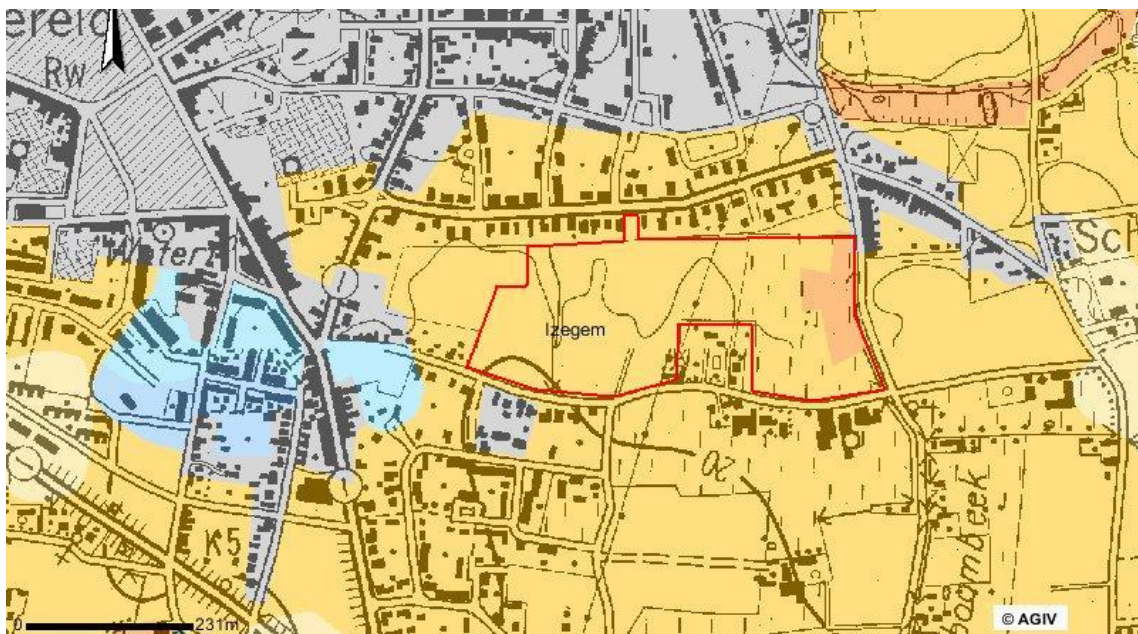
Het projectgebied situeert zich ten zuidoosten van de dorpskern van Izegem (zie Figuur 1 en 2), op de hoger gelegen zandleemgronden aan de rechteroever van de rivier Mandel. De percelen van het plangebied bevinden zich langs de Hondkensmolenstraat, de Baronielaan, de Prinsenlaan en de Katteboomstraat. De bodem in het onderzoeksgebied staat volgens de 'Bodemkaart Vlaanderen' (<http://geovlaanderen.agiv.be>, zie Figuur 3) gekarteerd als een matig natte lichte zandleembodem zonder profiel (Pdp). In de meest oostelijke hoek van het plangebied bevindt zich een natte lichte zandleembodem zonder profiel (Pep(0)).

Figuur 1 : situering projectgebied binnen Vlaanderen (bron : www.agiv.be)

Figuur 2 : Ortho-foto met aanduiding van het projectgebied. (bron www.agiv.be)

Figuur 3 : bodemkaart van het projectgebied; beige: matig natte lichte zandleembodem zonder profiel. Lichtrood: natte lichte zandleembodem zonder profiel. Lichtblauw: Droge lemige zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Sbc) en matig droge lemige zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Scc). (bron: <http://geo-vlaanderen.agiv.be>)

Het onderzoeksgebied is lichthellend naar het noorden toe. De TAW waarden aan de Hondekensmolenstraat zijn respectievelijk 19,10m en 19,90m. Tussen de Katteboomstraat en de noordwesthoek meet het tussen 18,10m en 18,80m TAW (Figuur 4). De minimum hoogte gemeten op het terrein bedraagt 17,10m TAW. De maximum hoogte 19,90m TAW. Hiermee rekening houdend, kennen we een absoluut hoogteverschil van 2,80m.

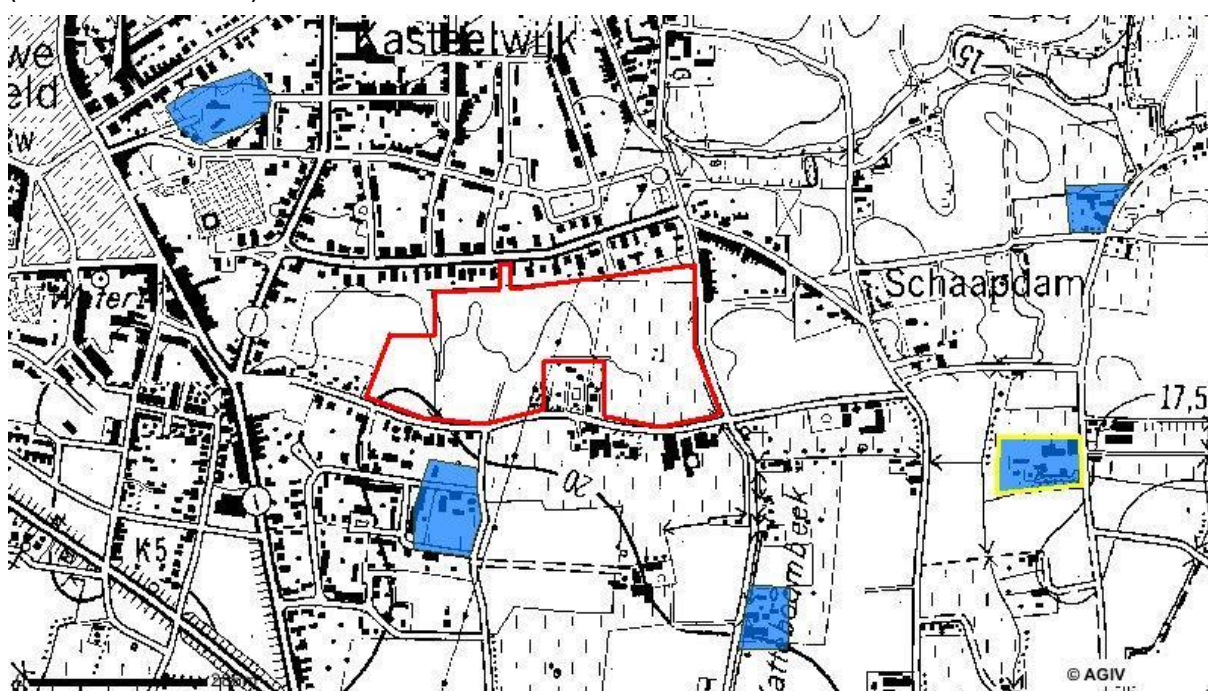
4 Archeologische voorkennis

De geschiedenis van Izegem heeft zijn geheimen slechts gedeeltelijk vrijgegeven. Toch weten we met zekerheid dat het huidige Izegem vanaf de prehistorie is bewoond, net zoals andere gemeenten binnen de Mandelvallei. In Emelgem, een deelgemeente van Izegem, zijn vanaf de 19de eeuw belangrijke archeologische opgravingen gedaan. Deze leverden sporen op uit het neolithicum (silex), de ijzertijd (aardewerk), de Gallo-Romeinse periode (brandrestengraven) en de middeleeuwen (talrijke vondsten). Alle vindplaatsen waren gelegen op een lichtverheven, zanderig gebied, grenzend aan de brede en waterrijke Mandelmeersen.

Binnen de stad Izegem, beperkt het archeologisch onderzoek zich tot twee sites. Enerzijds is er het Gallo-Romeins grafveld van Emelgem (THOEN & VAN DOORSELAER 1980), anderzijds de opgraving aan de Sint Pieterskerk van Emelgem (MAERTENS & DESPRIET 1983). Deze kennis kan aangevuld worden met een aantal vondstmeldingen tijdens werfcontroles, waaronder de late 19de eeuwse vondst door Gillès de Pélichy (CAI code: 70505) en talrijke meldingen door P. Despriet (CAI code 70506).

In de onmiddellijke omgeving van het onderzochte gebied, bevinden zich vijf bewoningssites daterende uit de late middeleeuwen. Deze sites met walgracht (Figuur 4. CAI: 71561, 71564, 71566, 71562 en 71567) zijn enkel gekend via de Koopkaarten; kadasterplannen uit de periode 1842-1879. Tot op vandaag zijn ze (nog) niet aan een archeologisch onderzoek onderworpen.

Bij een proefsleuvenonderzoek dat plaatsvond in Ingelmunster in 2010, zijn sporen en artefacten uit diverse periodes aan het oppervlak gekomen. De volgende tijdvakken werden gedocumenteerd: het neolithicum, de volle middeleeuwen alsook de post middeleeuwen (HANTSON ET AL. 2010).

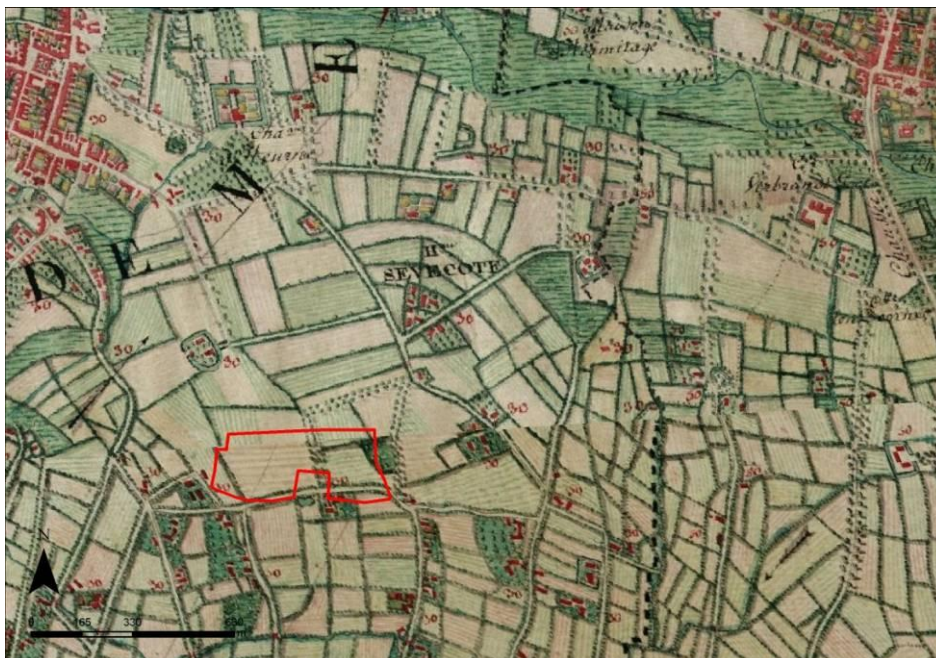
Figuur 4: Aanduiding van de sites met walgracht (in het blauw) op de Centraal Archeologische Inventaris (bron: <http://geo-vlaanderen.agiv.be>).

Een naburige gemeente van Izegem is Rumbeke. In dit dorp zijn bij een recent archeologisch onderzoek sporen aan het licht gebracht uit zowel de midden bronstijd als de Karolingische periode (DEMEYERE EN LAMMENS 2006).

Op basis van de geografische ligging van het verkavelingsgebied evenals de rijkdom aan vondsten uit diverse periodes in de nabije omgeving van het terrein, is het aannemelijk dat er *archaeologica* terug te vinden zijn binnen het plangebied. Zowel de omstandigheden als de parameters voor antropogene aanwezigheid zijn ideaal. Dit zowel voor de prehistorische als de historische tijden.

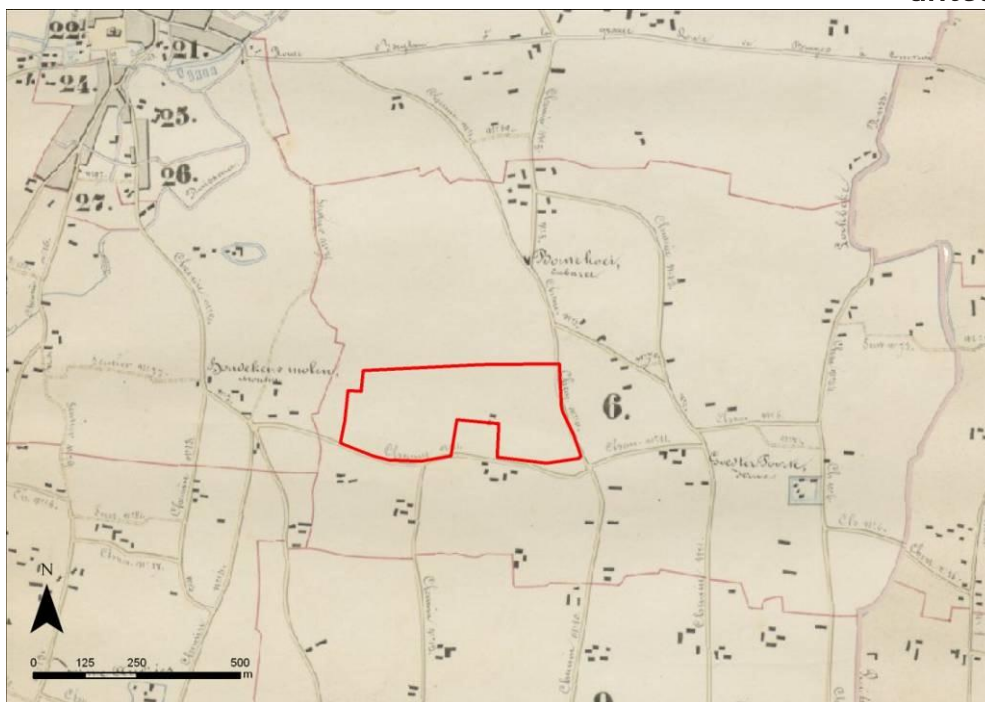
5 Historisch-geografische schets

Met betrekking tot het onderzoeksgebied zijn ons weinig tot geen concrete historische bronnen bekend. Bovendien zijn slechts een beperkt aantal historische kaarten beschikbaar. De kabinetskaart van Ferraris opgemaakt op het eind van de 18de eeuw toont het landschap zoals ze er nu min of meer ook uitziet, namelijk als een agrarisch gebied. Centraal in het gebied lijkt wel een dreef aanwezig die vanaf de Hondekensmolenstraat vertrekt in noordnoordwestelijke richting en daarna afbuigt naar het oosten toe om na een 300-tal meter terug een zuidwaartse richting te vervolgen. Dit laatste tracé betreft vermoedelijk de voorloper van de huidige Katteboomstraat.

Figuur 5: Uittreksel van de Ferrariskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.kbr.be)

Op de atlas de buurtwegen (1841) is nagenoeg hetzelfde beeld te zien.

Figuur 6: Uittreksel uit de atlas der buurtwegen met aanduiding van het projectgebied (bron : www.giswest.be)

6 Methodologie

De archeologische prospectie door middel van een proefsleuvenonderzoek gebeurde conform de Bijzondere Voorschriften, bepaald door het Agentschap Ruimte en Erfgoed. Een sleuvenplan, opgesteld op basis van de terreinomstandigheden, de te verwachten archeologische sporen en de praktische uitvoerbaarheid, dient als basis om de proefsleuven aan te leggen. Hierbij wordt erop gelet dat de totale af te graven oppervlakte, inclusief de te verwachten kijkvensters, 12% van het te prospecteren terrein bedraagt. De methode van continue sleuven wordt toegepast, indien de terreinomstandigheden dit toelaten. Dit betekent dat ze parallel over het perceel liggen met een constante onderlinge afstand en met een breedte van minimum één kraanbak. De sleuven werden gegroepeerd volgens een variabel aantal sleuven (afhankelijk van de situatie per perceel). Vervolgens werden deze geschrinkt ten opzichte van elkaar, zodoende de statistische kans op het aantreffen van archeologische sporen te maximaliseren (figuur 7).

De afgraving gebeurt door een kraan van minimum 21 ton op rupsbanden met een tandenloze kraanbak van 1m80 tot 2m breed. De bouwvoor wordt weggehaald tot het archeologisch leesbare niveau, waar alle relevante sporen worden opgeschaafd (indien nodig), aangekrast, genummerd, gefotografeerd en beschreven. Vondsten worden per spoor verzameld en gelabeld. Op geregelde afstanden worden profielen aangelegd om de bodemopbouw te bestuderen en het archeologisch niveau te verifiëren. Per proefsleuf wordt een tekening (op schaal 1/100) gemaakt van de aanwezige sporen, profielen en structuren.

Waar nodig worden de sleuven aangevuld met kijkvensters om een beter zicht te krijgen op sporen en clusters van sporen. Dit dient ertoe het begrip, de interpretatie en de uiteindelijke waardering van het terrein te bevorderen. Om dezelfde redenen worden sommige sporen

aangeboord of gecoupeerd. Deze coupes worden gefotografeerd, ingetekend (op schaal 1/10 of 1/20) en beschreven. Vondsten worden per laag verzameld en gelabeld. Boringen worden genummerd, ev. gefotografeerd en beschreven. De sporen kregen een tweedelig spoornummer bij welke de eerste cijfers verwijzen naar het sleufnummer en het tweede cijfer slaat op het spoornummer binnen de sleuf (vb. 003-01 = proefsleuf 003, spoor 1). Per sleuf werden de sporen doorlopend genummerd.

Alle sleuven en kijkvensters worden digitaal ingemeten met een Total-station en gegeorefereerd volgens de vaste punten aanwezig op of rond het terrein. Ook de absolute hoogte t.o.v. de Tweede Algemene Waterpassing wordt hierbij opgenomen. De tekeningen van de sporen, profielen, structuren en coupes per proefsleuf worden hier dan in gepast. Het plan is zowel digitaal als analoog (op variërende schaal) beschikbaar.

Figuur 7: inplanting van de sleuven op het onderzoeksterrein (bron: landmeterexpert Jonas Van Hooreweghe). Figuur bevindt zich op pagina 13.

7 Resultaten

De hier gepresenteerde resultaten van de archeologische prospectie door middel van proefsleuven tonen de belangrijke en relevante sporen, ensembles, contexten en profielen. De integrale gegevens zijn te vinden in de verschillende (inventaris)lijsten.

Eerst wordt de opbouw van de bodem belicht met enkele profielen. Vervolgens komen de belangrijkste sporen aan bod en worden ze besproken op vlak van hun kenmerken, inhoud, (voorlopige) datering, samenhang en eventuele functie(s). Ten slotte wordt dit geabstraheerd naar het niveau van de site om meer inzicht te krijgen in het geheel en de periodisering van sporen en structuren.

7.1 Bodemkundig

In alle proefsleuven werden profielen gemaakt en beschreven. Het overgrote deel van het onderzoeksgebied bestaat uit een matig natte lichte zandleembodem zonder profiel (Pdp) met in de oostelijke hoek een natte lichte zandleembodem zonder profiel (Pep(0)), in grote mate overeenstemmend met de bodemkaart (figuur 3).

Binnen het archeologisch onderzochte gebied, is er een sterke variatie waar te nemen van de moederbodem. In hoofdzaak is deze conform de bodemkaart. Er zijn tevens gebieden met een iets zandiger aard terug te vinden. Sporadisch dagzoomt tertiaire klei (figuur 11) binnen de sleuven.

Het archeologisch relevante vlak is bedekt onder een pakket met een dikte van 40 tot 60cm, gevormd door één of twee ploeglagen. In het noorden van het onderzoeksgebied, ter hoogte van de sleuven 37, 38 en 39 is het plangebied kunstmatig opgehoogd met aangevoerde grond.

In elke sleuf zijn boomvallen aan het licht gekomen. Deze zijn kenmerkend door hun bleke zandige vulling (C- horizont), in sommige gevallen een donkere rand (restant van B-horizont) en hun grillige, ondefinieerbare aflijning.

Op vele plaatsen is er sprake van onduidelijke sporen, meer bepaald grijze of bruine vlekken die rijk zijn aan ijzer- of mangaanconcreties. Aanvankelijk werden deze als archeologische sporen geïnterpreteerd, maar bij het couperen werd vastgesteld dat deze een natuurlijke aard hebben.

Figuur 8 & 9: bodemprofielen met enkele- (links) en dubbele ploeglaag (rechts)

Figuur 10 & 11: bodemprofiel met kunstmatige ophoging (links) en sleuf met tertiaire klei (rechts)

7.2.1 Archeologisch

7.2.2 Algemeen

Het veldwerk is uitgevoerd van maandag 9 mei 2011 tot en met dinsdag 31 mei 2011. Binnen deze tijdspanne werden over het 10 hectare groot terrein 58 sleuven met een variabele lengte gegraven. Daar dit niet voldoende dekkend is voor het te prospecteren terrein, werden zes kijkvensters aangelegd. Hierdoor is een totale oppervlakte van 11993,5 m² onderzocht, wat in een dekkingsgraad van 12% resulteert.

In de sleuven en kijkvensters werden talrijke grachten en greppels waargenomen, die het terrein enerzijds van zuidwest naar noordoost doorkruisen of anderzijds een oostnoordoost naar westzuidwestelijke oriëntatie kennen. Sommige grachten zijn relatief breed (± 5 m), andere greppels zijn smal (± 50 cm). Zowel enkele, dubbele als parallelle grachten en greppels zijn teruggevonden. Terwijl de greppels geen artefacten opleverden, kwamen in een aantal grachten postmiddeleeuwse geglazuurde aardewerkfragmenten aan het oppervlak.

Naast grachten en greppels zijn er over het hele plangebied een geringe hoeveelheid kuilen aangetroffen, die middeleeuws of postmiddeleeuws aardewerk prijs gaven. Deze sporen liggen verspreid over het plangebied, een mogelijk verband is niet meteen zichtbaar. Met deze interpretatie moet echter voorzichtig worden omgesprongen daar we binnen de proefsleuven een beperkt zicht hebben op ruimtelijke structuren.

7.2.3 Kijkvenster 1

Tussen de sleuven 8 en 9 werd een eerste kijkvenster aangelegd met het doel meer inzicht te verwerven in het verloop van een brede grachtvulling (bijlage 5). Bij het afgraven zijn verschillende kleurzones in de vulling waarneembaar, afhankelijk van het aandeel ijzer- of mangaanconcreties. Er mag aangenomen worden dat de meerkleurige vulling één geheel betreft (zie Figuur 12). Mogelijk kunnen we deze structuur interpreteren als een kleiwinningskuil. Rekening houdend met de nabijheid van baksteenafval van een mogelijke baksteenveldoven, is deze verklaring zeer plausibel (zie 7.2.7 *Kijkvenster 6*). Wegens het ontbreken van vondsten tijdens het opschaven is het niet mogelijk om deze structuur te dateren.

Figuur 12: kijkvenster 1 met drinkpoel of kleiwinningskuil

7.2.4 Kijkvenster 2

In sleuf 4 werd een hoek van een kleine greppelstructuur aangesneden. Bij het uitbereiden van de onderzoekssleuf, is een kleine vierkante structuur teruggevonden (3 x 3m). In eerste instantie werd dit spoor (004-03, figuur 13) geïnterpreteerd als een Romeins grafmonument.

In een latere fase werd dit kijkvenster aan weerszijden van sleuf 4 uitgebreid met twee extra sleuven (sleuven 26 en 27, figuur 5 en bijlage 5). Bij dit onderzoek zijn slechts boomvallen waargenomen. Bij couperen van spoor 004-03 bleek het echter ook om een boomval te gaan (zie Figuur 14).

Nog later werd kijkvenster 2 uitgebreid, waarbij verbinding werd gemaakt tussen sleuven 3, 4, 26 en 27. Dit was noodzakelijk om de densiteit aan sporen in deze zone in te schatten, aangezien er een geringe concentratie sporen aanwezig was binnen de sleuven 1 t/m 3 (zie Figuur 7). Bij het couperen van deze sporen werd vastgesteld dat meer dan de helft ofwel een natuurlijke ofwel een recente oorsprong kent. Zeven sporen, verdeeld over de vier eerste sleuven, zijn wel van archeologisch belang (zie Figuur 15 t/m 19 en bijlage 1).

Omwille van betere omstandigheden qua visibiliteit en waarneembaarheid, werd kijkvenster 2 na een regenbui en bij bewolkt weer nogmaals geëvalueerd. Hierbij kwamen zeven extra sporen met vergelijkbare vulling aan het licht aan de rand van het kijkvenster. Bij opschaven van deze sporen werden verschillende aardewerkscherven aangetroffen. Deze scherven konden door dr. Wim De Clercq (UGent) slechts ruim in de volle tot late middeleeuwen worden geplaatst (Figuur 20 en 21 en bijlage 1). Met het oog op vervolgonderzoek werden deze sporen niet gecoupeerd.

Figuur 13: spoor 004-03

Figuur 14. Coupes op spoor 004-03

Figuur 15 en 16: sporen 001-01 en 001-02

Figuur 17 en 18: spoor 002-01 in coupe en spoor 004-05 in het vlak

Figuur 19 en 20: spoor 003-05 in het vlak en in coupe

Figuur 21 en 22: sporen 027-2, 027-08, 027-03, 027-05, 027-06 en 003-07

7.2.5 Kijkvenster 3

In sleuf 42 werden twee greppels aangetroffen die diametraal tegenover elkaar liggen, maar waarvan vermoed werd dat ze samenkwamen en een hoek vormden. Bij aanleg van een kijkvenster bleek het om twee parallelle greppels te gaan, die ter hoogte van sleuf 42 samenkwamen en hun weg vervolgen als één greppel (Figuur 7 en bijlage 5). De dubbele greppel werd in noordoostelijke richting blootgelegd tot aan de volgende sleuf (sleuf 43), hoewel de greppels te volgen zijn tot aan de noordrand van het onderzoeksgebied. Hierbij werd een recentere greppel aangesneden die beide oversnijdt (zie Figuur 23). Deze greppel is in de andere sleuven tot aan de westelijke rand van het onderzoeksgebied te volgen.

Circa 10m ten zuidoosten van de oversnijding bevindt zich een spoor dat sterk op een paalspoor lijkt (spoor 043-07, figuur 20), maar bij uitbreiding van het kijkvenster werden geen gelijkaardige sporen aangetroffen. Een datering voor dit spoor is niet voorhanden, wegens het ontbreken van archeologisch materiaal.

Figuur 23 en 24: spoor 043-07 en Kijkvenster 3 met een dubbele- en een dwarsgreppel

7.2.6 Kijkvenster 4

Een greppeltracé die een hoek lijkt te maken werd opnieuw aangetroffen in sleuf 31 (spoor 031-04 en 031-05, Figuur 25, 26 en 27). Verderop in dezelfde sleuf werd een Romeins brandrestengraf aangesneden (spoor 031-08, zie 7.2.5.1 *Brandrestengraf 031-08*, Figuur 28 en bijlage 3 en 4). Beide argumenten waren voldoende om de aanleg van een ruim kijkvenster te rechtvaardigen. In verschillende fases werd dit kijkvenster uitgebreid om na te gaan of er sprake was van een gesloten rechthoekige greppelstructuur, een zogenaamde “*enclosure*”. Deze structuren komen voor tijdens zowel de ijzertijd als de Romeinse tijd. Bij het schaven kon snel vastgesteld worden dat inderdaad om een greppel ging, maar de vermeende hoek bleek in coupe slechts een boomval te zijn (zie Figuur 25). Een reeks dubieuze paalpoortjes van vermoedelijke kleine staakjes langs de binnenzijde van de rechthoek bleken zoals verwacht natuurlijke fenomenen te zijn, waardoor de denkpiste van “*enclosure*” verworpen kon worden, tenzij deze heel slecht bewaard was gebleven.

Als laatste moest onderzocht worden of er zich in de onmiddellijke omgeving van het brandrestengraf vergelijkbare sporen bevonden. Een straal van 5m rondom het graf werd onderzocht maar de aanwijzingen naar andere graven bleven uit. Er kan aangenomen worden dat het we in dit geval met een geïsoleerd graf te maken hebben.

Figuur 27: kijkvenster 4 met sporen 031-04 en 031-05

Figuur 25 en 26: coupes op spoor 031-04 en 031-05

7.2.6.1 Brandrestengraf 031-08

In de Romeinse periode was het de gewoonte om de doden te cremen en deze crematieresten te begraven. “Een brandrestengraf is een kuil, rechthoekig van vorm, met een lengte van 1,10m tot 2,90m (meestal 1,60m tot 2m) en een breedte van 0,40m tot 1,40m (meestal 0,60m tot 1m). In deze kuil werden de resten gedeponeerd van de brandstapel, waarop de dode werd gecremeerd: de houtskool en asse, vermengd met verbrande beenderen en de restanten van al wat met de dode op de brandstapel werd meegegeven. (...) Dit alles vormt nu, bij het terugvinden, een compacte zwarte laag van 0,10m tot 0,40m dikte, over het volledige oppervlak gespreid. In doorsnede is het verloop lensvormig (...). Soms werden op de laag brandstapelresten één of meerdere ongeschonden potten geplaatst als grafgift, al dan niet met eetwaar of drank of met gebruiksvoorwerpen of sieraden. Bij meerdere graven werden ook grafgiftten in een nis geplaatst, die in de wand van de grafkuil was uitgewerkt. Chronologisch kunnen we de brandrestengraven tot nu toe situeren van het einde van de 1^e eeuw tot de 3^e eeuw. Zij gaan terug tot een prototype uit de ijzertijd.” (Thoen & Van Doorselaer 1980: 27-28).

Brandrestengraf 31-08 mat 1,80m bij 0,60m, was 0,40m diep en quasi noord-zuid georiënteerd. De rechthoekige vorm, de afmetingen en de houtskoolrijke vulling waren kenmerkend voor dit soort sporen en naar analogie met de boven vermelde beschrijving van Hugo Thoen en André Van Doorselaer.

Tegen de verwachtingen in bleek brandrestengraf 031-08 bijzonder rijk aan grafgiften te zijn. In coupe werd duidelijk dat het graf vergezeld was van een zogenaamde nis waarin vijf volledige recipiënten aardewerk en een houten kistje met daarin drie “fibulae” of mantelspelden bijgezet waren (zie Figuur 29, 30, 34, 35 en bijlage 4, 6 en 7).

De volledige grafinsboedel van brandrestengraf 031-08 bestond uit:

- een schaal in Terra Sigillata van het type Dragendorff 36 met guirlandeversiering aan
- de rand (1^e eeuw, herkomst: Zuid-Gallië)
- een biconische beker in Terra Nigra van het type Holwerda 26
- een napje in Terra Nigra voorzien van een “gezichtje” of versiering aan de handvaten
- een kruikje met vermoedelijke herkomst Keulen of Bavai
- een kom in lokaal handgevormd aardewerk dat is afgewerkt op een traagdraaiend pottenbakkerswiel
- de restanten van een houten kistje met daarin drie bronzen fibulae

Dit ensemble was niet verbrand, met andere woorden, het is secundair bijgezet. Het geheel wordt door dr. Wim De Clercq van de Universiteit Gent geplaatst in de Flavische periode (2e helft van de 1e eeuw tot vroege 2e eeuw n. Chr.).

De grafgiften zijn vergelijkbaar met materiaal uit het nabij gelegen Gallo-Romeins grafveld van Emelgem (ontdekt en deels opgegraven tussen 1893 en 1897 door Ch. Gillès de Pélichy, herbestudeerd door Hugo Thoen en André Van Doorselaer in 1980). Zowel het Terra Sigillata bord en de biconische Terra Nigra beker uit graf 031-08 zijn quasi identiek aan enkele vondsten uit dat grafveld (zie Thoen & Van Doorselaer 1980: 38). Dit geldt eveneens voor de handgevormde kom, hoewel de versieringsmotieven licht verschillen met deze uit het grafveld.

Qua datering en herkomst zijn er duidelijke overeenkomsten tussen de vondsten uit Emelgem en deze uit Izegem. De kom in Terra Sigillata uit Emelgem wordt door Thoen en Van Doorselaer weliswaar als Oost-Gallisch bestempeld, terwijl deze uit Izegem Zuid-Gallisch is. Dit heeft implicaties voor de datering ervan. Import aardewerk uit Zuid-Gallië wordt in de 1^e eeuw gedateerd, terwijl een herkomst uit Oost-Gallië thuishoort in periode tussen 150 tot 3^e eeuw. Contextueel gezien willen we het ensemble uit Izegem toch in de 2^e helft van de 1^e eeuw tot vroege 2^e eeuw plaatsen, gezien het geassocieerd voorkomen met de Terra Nigra beker, die onbetwist uit de eerste helft 2^e eeuw stamt.

Verder zijn er nog brandrestengraven gevonden in de omgeving van Izegem, meerbepaald in Ruiselede en Oostrozebeke (VAN HEYMBEECK, HANTSON, RYSSAERT, DE CLERCQ 2010; DECONYNCK, BEEK 2010). Op beide vindplaatsen worden ze in de 1^e tot 2^e eeuw gedateerd en gaat het ook brandrestengraven rijk aan bijgiften cf. het huidig onderzochte exemplaar te Izegem.

Figuur 28, 29, 30 en 31: (in wijzerszin) brandrestengraf 031-08, coupes kwadrant I met nisje en grafgiften

Figuur 32, 33, 34 en 35: (in wijzerszin) brandrestengraf 031-08 in dwarscoupe, coupe van kwadrant III en het nisje met de restanten van een houten kistje met fibulae.

7.2.7 Kijkvenster 5

In sleuf 49 werd de rand van een circulair spoor ontdekt. Deze was in het grondvlak omzoomd door banden ijzeroxidaties. Meteen werd gedacht aan de aanlegtrechter van een waterput. Na een boring en nadien bij uitbreiding van de sleuf tot aan sleuf 50 werd echter duidelijk dat het ging om het uiteinde van een brede gracht (zie Figuur 7 en bijlage 5), die deels oversneden werd door een andere gracht.

De kenmerken van de gracht lieten een eerder recente datering vermoeden. Helaas zijn er geen concrete dateringsgegevens voor handen.

Figuur 36: kijkvenster 5 met grachtuiteinde

7.2.8 Kijkvenster 6

Het laatste kijkvenster werd aangelegd in sleuf 14 (zie Figuur 7 en bijlage 5). In deze sleuf werd een groot spoor ontdekt, volledig opgevuld met verbrand baksteenafval. Het gaat om de restanten van een baksteenbakkerij. Tot aan de 20^e eeuw was het vaak de gewoonte om bakstenen te vervaardigen in veldovens met lokaal gewonnen klei. Dit waren slechts kleine, geïmproviseerde structuren waardoor er weinig restanten overgebleven zijn. Kijkvenster 6 moest ons inzicht brengen in de uitgestrektheid van deze activiteitenzone. Er werd evenals gehoopt eventuele restanten van een veldoven terug te vinden. Vijf kuilen vol verbrand baksteenmateriaal en misbaksels zijn de enige overgebleven getuigen van deze artisanale activiteit (Figuur 37). De vermoedelijke kleiwinningskuil uit kijkvenster 1 kan met deze sporen in verband worden gebracht (zie 7.2.2 *Kijkvenster 1*). Wellicht kan onderzoek van baksteenformaten in de toekomst nog uitsluitsel bieden betreffende een precieze datering van deze sporen. De interpretatie van dergelijke gegevens is twijfelachtig, temeer omdat het misbaksels vol vervormingen betreft.

Figuur 37: kijkvenster 6 met baksteenafval

7.3 Conclusie en interpretatie

In verhouding tot de grootte van het projectgebied zijn relatief weinig relevante archeologische sporen aan het licht gekomen. Toch werden op een aantal locaties duidelijke aanwijzingen gevonden voor menselijke occupatie binnen het gebied.

Vermoedelijk het oudste maar wel een zeer duidelijk spoor, betreft een Romeins brandrestengraf met ongewoon rijke grafsgiften: een nis met vijf recipiënten en een houten kisten met *fibulae*. Het ensemble wordt gedateerd in de Flavische periode (2^e helft 1^e eeuw tot 2^e eeuw n. Chr.).

Paalsporen die middeleeuws aardewerk bevatten, wijzen op bewoning gedurende de middeleeuwen ter plaatse.

Talrijke grachtfragmenten die geïnterpreteerd kunnen worden als perceelsindelingen, geven het landgebruik aan vanaf de Nieuwe Tijden tot heden. Het baksteenafval uit een veldoven refereert naar de artisanale activiteit uit een eerder recent verleden.

Verder zijn er vele natuurlijke fenomenen, zoals boomvallen, ijzer- of mangaanrijke vlekken, zandige- en kleiige tertiaire opduikingen aangetroffen.

8 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de gedane waarnemingen en het onderzoek door middel van proefsleuven, kijkvensters, coupes en materiaalstudie, kan het onderzoeksgebied gewaardeerd worden en kan er een gefundeerd advies geformuleerd worden naar een verdere omgang met de daar aanwezige sporen toe, met het oog op de bedreiging door grootscheepse grondwerken voor de ontwikkeling van een ambachtelijke zone op het terrein.

Op de onderzochte terreinen werden 58 sleuven en 6 kijkvensters aangelegd. Er wordt vervolgonderzoek geadviseerd voor het gebied tussen sleuf 1 tot en met 4 met inbegrip van extra sleuven 26, 27 en kijkvenster 2 in de breedte en van de Hondekensmolenstraat tot sleuf 16 in de lengte. Het betreft een totale oppervlakte 0,5ha tot 1ha. Dit gebied dient verder onderzocht te worden. Het duidelijk antropogene karakter van de sporen laat vermoeden dat er zich in het projectgebied nog structuren bevinden. Mogelijk werd een (deel van) een middeleeuwse nederzetting of boerderij aangesneden. Door middel van verder onderzoek onder de vorm van een vlakdekkende opgraving kan nagegaan worden of er zich binnen het afgebakend gebied restanten van één of meerdere gebouwplattegronden bevinden alsook of er verdere sporen aanwezig zijn die inzicht verschaffen in de indeling van een eventueel erf. Het onderzoek van de verdere sporen kan ook meer en beter dateerbare vondsten opleveren die toelaten om de aangetroffen sporen beter te plaatsen in tijd en ten opzichte van het tot nu toe gekend beeld van de middeleeuwse geschiedenis van Izegem en omstreken.

Het Romeins brandrestengraf geeft ons de indruk geïsoleerd te liggen. In het kijkvenster werd het voldoende onderzocht. Toch lijkt het ten stelligste aangeraden om de vondsten die in dit graf vervat zaten, voldoende te stabiliseren en te conserveren. De nagenoeg intacte aardewerken recipiënten kunnen eenvoudig gefixeerd worden. Voor de bronzen fibulae is meer aandacht nodig. Gelet echter op de tentoonstellingswaarde van zowel de aardewerken recipiënten als de bronzen fibulae lijkt dit ons echter meer dan de moeite waard. Verder zijn voldoende bulkstalen van het graf genomen om eventueel verder onderzoek naar bijvoorbeeld houtsoortensamenstelling uit te voeren.

De zeven kuilen met gelijkaardige vulling en met middeleeuws schervenmateriaal bevinden zich in een zone waar nog archeologische sporen werden aangesneden. Sommige daarvan doen denken aan paalsporen van de funderingen van een gebouw. Het is niet mogelijk deze zone op basis van de proefsleuven correct te interpreteren naar ruimtelijke omvang of aanwezige structuren toe. De reeds geregistreerde sporen in zowel de sleuven en het kijkvenster zijn indicatief voor het potentieel dat deze zone te bieden heeft.

In de overige sleuven zijn de aangetroffen sporen te sporadisch en te verspreid om er archeologische interpretaties of voorwaarden voor vervolgonderzoek aan te verbinden. De aanwijzing voor een artisanale praktijk (de baksteenbakkerij) die zich in deze zone bevindt, werd reeds in het vooronderzoek voldoende geregistreerd. Een aantal sporen binnen dit gebied gaan slechts terug tot de nieuwste tijd.

Antea adviseert de gedeeltelijke vrijgave van het terrein zoals aangegeven op de advieskaart (Figuur 38).

Figuur 38 : grondplan met aanduiding van de zones waarop verder onderzoek nodig wordt geacht

9 Bibliografie

Demeyere F. & Lammens W., 2006: archeologisch onderzoek aan de Mandelstraat te Roeselare, Rumbeke. In: West-Vlaamse Archeokrant nr. 49, pp 10-23.

Demeyere, F. Lammens W., 2006. Project Archeologie Mandelstraat Roeselare - Rumbeke, onuitgegeven rapport.

Hantson *et al.*, 2010. Archeologisch proefsleuvenonderzoek Ingelmunster Zandberg, Soresma nv.

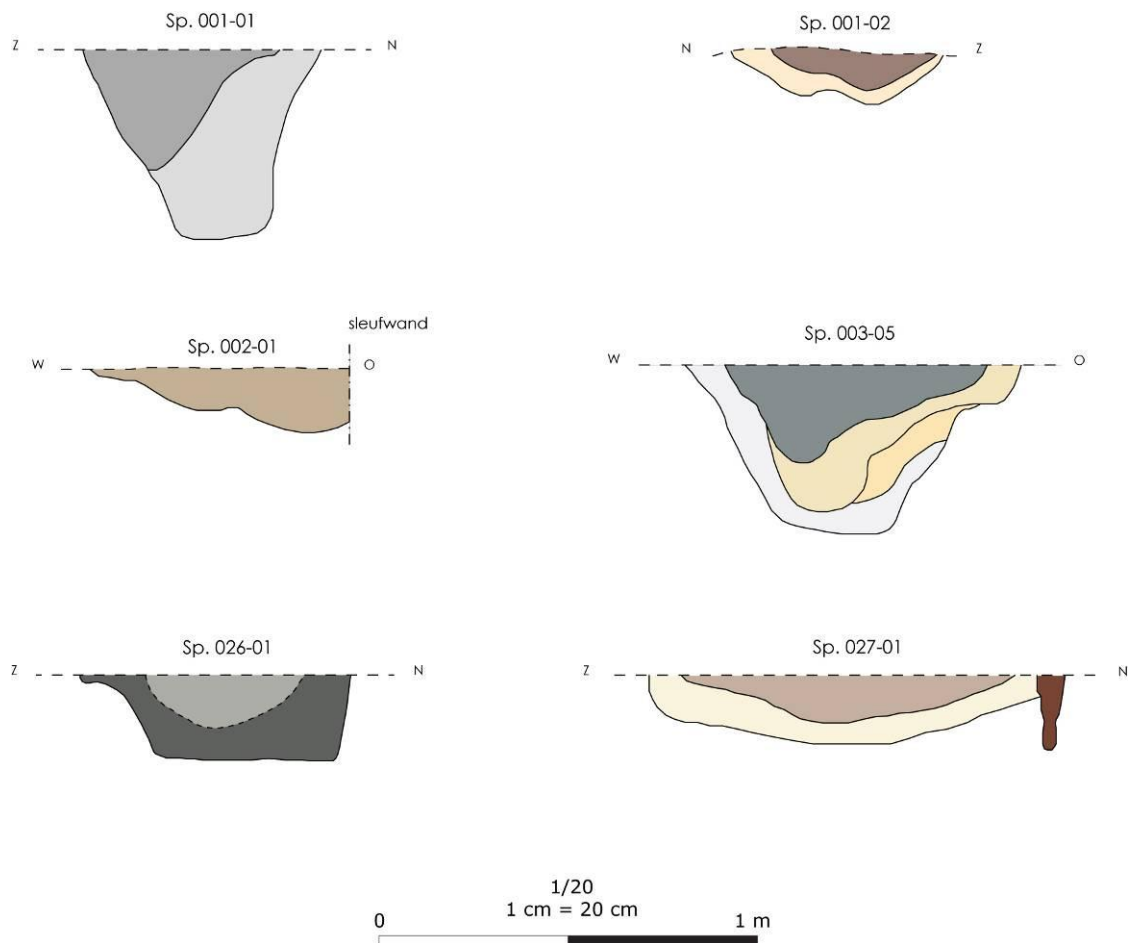
Maertens A., Despriet Ph., 1983, De Sint-Pieterskerk in Emelgem, Geschiedenis - opgravingen - kunstbezit, Archeologische en Historische Monografieën van Zuid-West-Vlaanderen, deel 6, Kortrijk, .

Thoen H. & Van Doorselaer A., 1980, Het Gallo-Romeinse grafveld van Emelgem (gemeente Izegem, West-Vlaanderen), Westvlaamse Archaeologica, Monografieën 1, Vereniging voor oudheidkundig bodemonderzoek in West-Vlaanderen, Kortrijk, 75p.

DEEL 2: BIJLAGEN

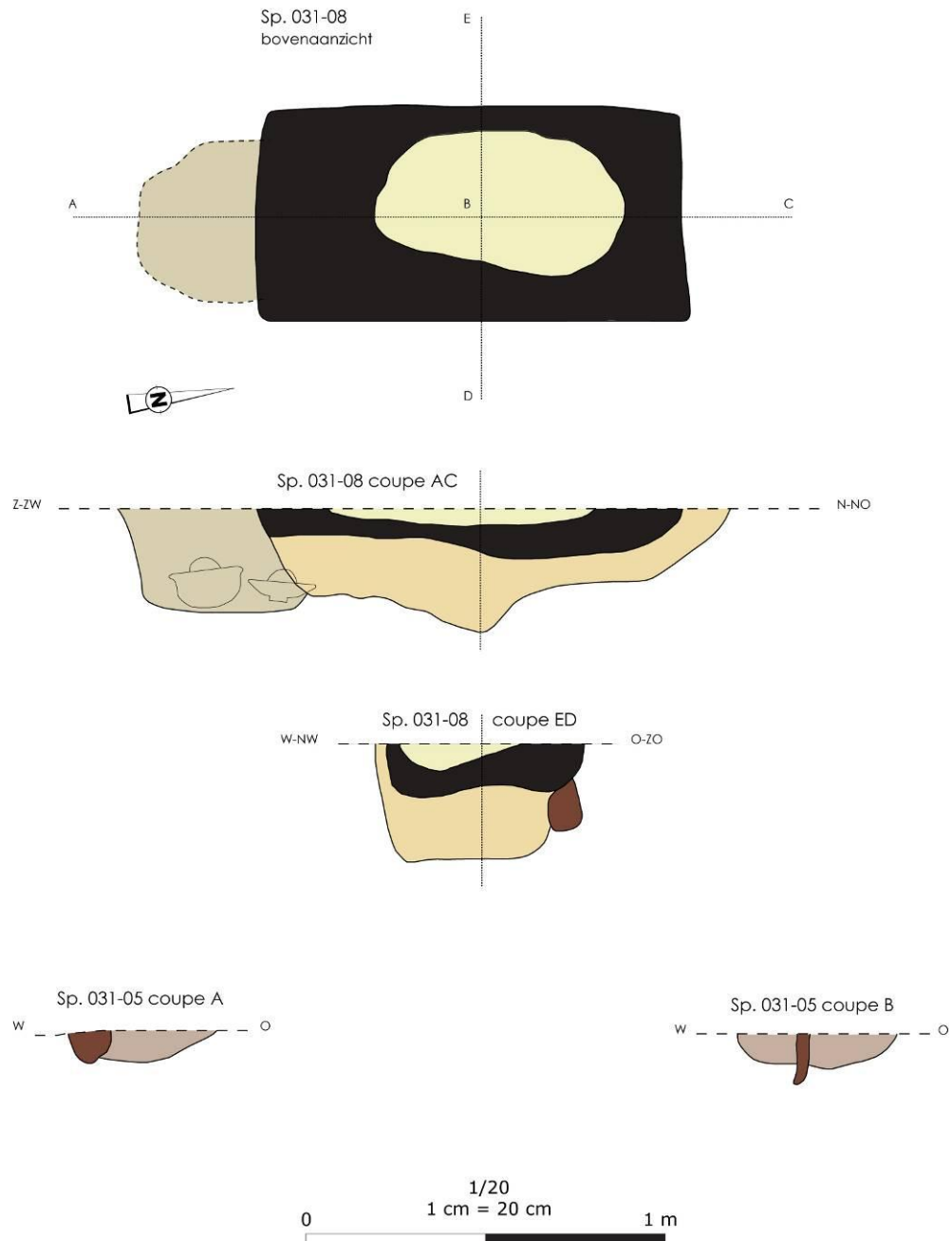
BIJLAGE 1 detailplan kijkvenster 2

BIJLAGE 2 **coupes uit kijkvenster 2**

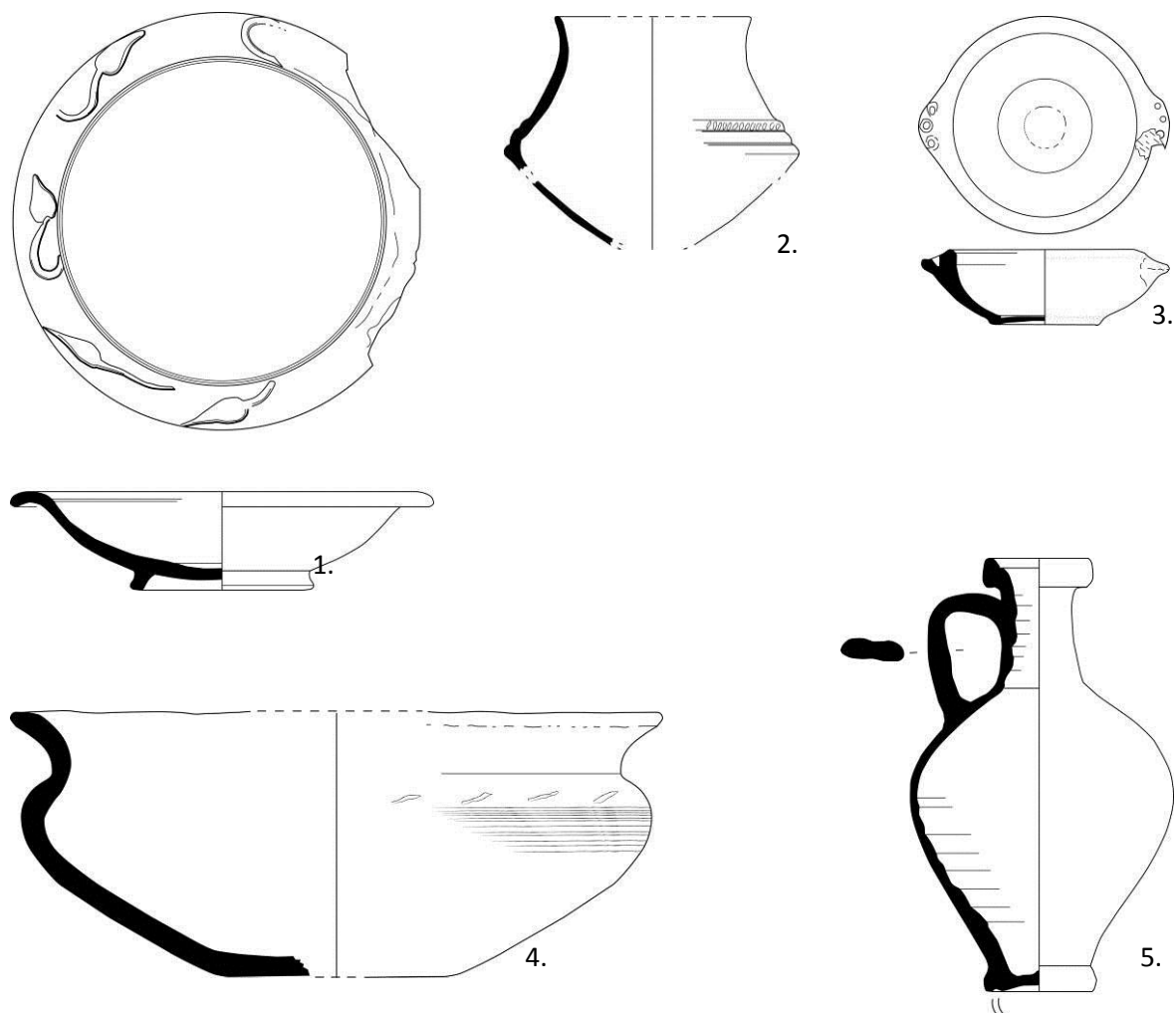

BIJLAGE 3 detailplan kijkvenster 4

BIJLAGE 4 coupes uit kijkvenster 4

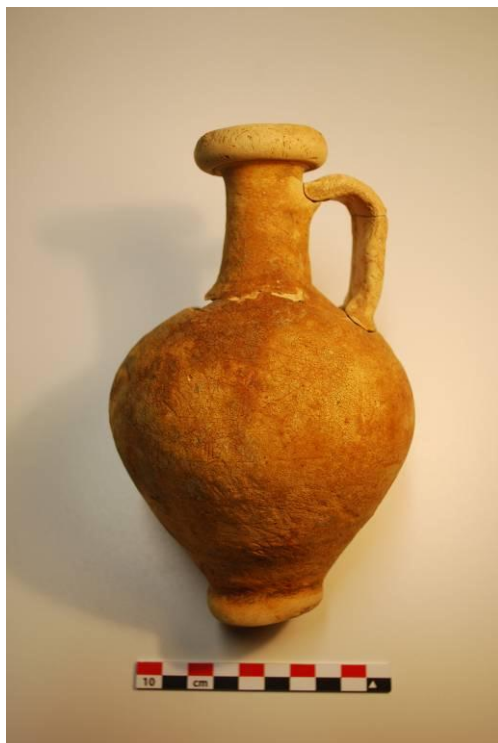

BIJLAGE 5 tekeningen op schaal 1:3 van de grafgiften uit brandrestengraf 031-08

Figuur: 1. Terra Sigillata schaal DRAGENDORFF 36; 2. Terra Nigra beker HOLWERDA 26; 3. napje Terra Nigra; 4. kom in handgevormd lokaal aardewerk; 5. kruik uit Keulen of Bavai. (tekeningen Joris Angenon – UGENT)

BIJLAGE 6 fotografische weergaven van de grafgiften uit brandrestengraf 031-08

Figuur: (in wijzerszin) schaal in Terra Nigra DRAGENDORF 36 bovenaanzicht en onderaanzicht; kruik uit Keulen of Bavai; napje in Terra Nigra

BIJLAGE 7 inventaris sleuven

SLEUVENLIJST		
Sleufnummer	Lengte	Sporen
1	94	00101 tem 00105
2	95,5	00201 tem 00205
3	96	00301 tem 00307
4	98	00401 tem 00406
5	82	00501 tem 00504
6	50	00601 tem 00604
7	50	00701 tem 00703
8	96,4	00801 tem 00808
9	92	00901 tem 00903 en 00910
10	85	010003 tem 010014
11	75	011001 tem 011007
12	79	012001 tem 012007
13	75	013001 tem 013004
14	74	014004 tem 014021
15	74	015003 tem 015008, 015012 tem 015013, 015017 tem 015020
16	83	016001 tem 016003
17	76	017001 tem 017003
18	72	018001 tem 018002
19	70	019001 tem 019004
20	145	020001 tem 020006
21	145	021001 tem 021017
22	145	022001 tem 022026
23	142	023001 tem 023007
24	51	024001 tem 024003
25	104	025001 tem 025005
26	45	26001
27	48	027001 tem 027008
28	87	028001 tem 028004
29	141	029001 tem 029008
30	120	030001 tem 030012
31	174	031001 tem 031016
32	180	032001 tem 032008
33	185	033001 tem 033012
34	190	034001 tem 034010
35	154	035001 tem 035015
36	104	036001 tem 036006
37	46	37001
38	182	038001 tem 038003
39	206	39001
40	205	40001
41	208	041001 tem 041005
42	207	042001 tem 042005

43	158	043001 tem 043007
44	130	044002 tem 044005
45	110	045001 en 045002
46	158	046001 tem 046003
47	145	047001 tem 047007
48	145	048001 tem 048011
49	139	049001 tem 049007
50	136	050001 tem 050006
51	124	051001 en 051002
52	113	52001
53	114	053001 tem 053003
54	80	054001 tem 054003
55	87	055001 en 055002
56	89	geen
57	85	57001

BIJLAGE 8 inventaris van de sporen

SPORENLIJST					
spoornummer	sleuf	vorm opp.	vulling	type	materiaal
00101	001	OV	Het. DGR-GRBR ZL, Fe, HK-sp., BT		
00102	001	RND	Het. DGRBL (paarse schijn), HK-sp., BT		
00103	001			NAT.	
00104	001			NAT.	
00105	001			NAT.	
00201	002	RH	Het. GRBR, HK, Fe		
00202	002	ONR	vrij HOM. DGR-ZW tot LGR ZL	KL?	
00203	002		vormt samen met Sp. 00202 één spoor		
00204	002			NAT.	
00205	002			R. leiding	
00301	003			R.	
00302	003			NAT.	
00303	003			NAT.	
00304	003			NAT.	
00305	003	RND-OV	Het. DGRBL-LGR Z, Fe, HK-sp.	PK?	
00306	003		Het. GRBR ZL	GRA	
00307	KV SL 003	ONR	Het. BRGR		
00401	004			NAT.	
00402	004			NAT.	
00403	004	RND-RUITV.	Het. WIT-LGR.	NAT. (windval?)	
00404	004	OV	?		
00405	004	?	?		
00406	004		Het. GRBR ZL	GRA	

00501	005		KLEI	NAT.	
00502	005			R. leiding	
00503	005			R.	
00504	005		Het. GRBR ZL	GRA	
00601	006		KLEI	NAT.	
00602	006			R. leiding	
00603	006		KLEI	NAT.	
00604	006			NAT.	
00701	007		KLEI	NAT.	
00702	007			R. leiding	
00703	007		KLEI	NAT.	
00801	008			R. leiding	
00802	008		KLEI	NAT.	
00803	008		KLEI	NAT.	
00804	008		Hom. LGR-BR, Fe-sp.	GRA	
00805	008		idem Sp. 00804 + BKS	GRE?	
00806	008 + KV tss. SL 008 & 009	ONR	Hom. DGR, MN/Fe-sp.		
00807	008		?	?	
00808	008		Het. GRBR ZL	GRA?	
00901	009	ONR	Hom. GR, Fe-vlekken		
00902	009		Hom. GR, Fe-sp., BKS-fragmenten	GRA	
00903	009			R. leiding	
00910	009 + KV tss. SL 008 & 009	ONR	Hom. GR, Fe-sp., BKS-fragmenten		
01003	010			R. leiding	
01004	010	OV?	Hom. LGR-GR, BT		
01005	010	OV	Hom. LGR, MN/Fe-sp., BT		
01006	010	OV	idem Sp. 01005		

01007	010	ONR	idem SP. 01005		
01008	010	OV	Hom. GR, HK-sp., BT		
01009	010	ONR	Hom. LGR tot DGR, Fe-sp.		
01010	010		Hom. GR, Fe	GRE (R?)	
01011	010		Hom. GR, Fe-sp.	GRA	
01012	010	RND	Hom. GR, Fe/HK-sp.		
01013	010	ONR	Hom. GR, Fe/MN-sp.,		
01014	010	OV?	Hom. GR, Fe/MN-sp., BKS-fragmenten		
01101	011		Hom. DGR, MN/Fe-sp.	GRE	
01102	011	ONR.	Hom. GR, HK/MN/Fe-sp., BKS-fragmenten	GRA	
01103	011		idem Sp. 01102 (meer MN)	GRA	
01104	011		idem Sp. 01103	GRA	
01105	011		idem Sp. 01103	GRA	
01106	011		idem Sp. 01107 (meer MN)	GRA	
01107	011		Hom. DGR, Fe/MN-sp., BK-fragmenten	GRA	
01201	012	ONR	Hom. DGR/antraciet, Fe/BKS-sp.		
01202	012	ONR	idem Sp. 01201		
01203	012		Hom. LGR, Fe/MN-sp.	GRE/GRA?	
01204	012	RH	Hom. GR, Fe/MN-sp.		
01205	012	OV	Hom. GR, Fe/MN-sp.		
01206	012		Hom. DGR, Fe/MN-sp.	GRE/GRA	
01207	012		idem Sp. 01206	GRA	
01301	013		Het. DGR, BKS-fragmenten	R?	
01302	013		vrij Hom. GR, Fe/MN-sp. + zone verspoeld mat.	GRA	
01303	013		Het. GR, Fe/MN-sp.	GRE	
01304	013		Hom. GR, Fe/MN-sp.	GRA	
01404	014		Hom. GR,, Fe/MN, BKS-fragmenten	GRA	
01405	014	ONR	Hom. GR, Fe/MN		
01406	014	ONR	idem Sp. 01305	GRA?	

01407	014		Hom. GR, Fe/MN-sp., veel BKS-fragmenten		
01408	014		Rood, verbrande BKS, BKS		
01409	014		idem Sp. 01307		
01411	014		Hom. R-BR, BKS-fragmenten		
01412	014		idem Sp. 01311 (witter)		
01413	014		Het. GR/R-BR, Fe/MN, BKS- fragmenten (weinig)		
01414	014	OV	bleekGR, Fe-sp.		
01415	014		bleekGR, Fe-sp.		
01416	014		idem Sp. 01315		
01417	014		Hom. LGR, Fe-sp., BKS-fragmenten		
01418	014		Hom. LGR, Fe/MN-sp., HK-sp.		
01419	014		Hom. GR, Fe-sp., MN- vlekken	GRE?	
01420	014		idem Sp. 01321	GRE?	
01421	014		Hom. GR, Fe-sp.	GRE?	
01503	015		Hom. LGR, Fe-sp.		
01504	015	RND	Hom. GR, HK		
01505	015	ONR	Hom. GR, Fe-sp., BKS-fragmenten		
01506	015		Hom. GR, Fe-sp.	GRA	
01508	015		Hom. LGR, Fe	GRE?	
01512	015	ONR	Hom. GR, Fe		
01513	015		Hom. GR, Fe		
01517	015	RND?	Hom. LGR, Fe		
01518	015		idem Sp. 01517 (zelfde spoor?)		
01519	015		Hom. DGR, Fe/MN-sp.	GRE	
01520	015		idem Sp. 01519		
01601	016			R	
01602	016		Hom. GR-DGR L&Z	R. GRA	
01603	016		Het. LGR-BE	NAT?	
01701	017		GRBR ZL (=Sp. 01602)	R. GRA	

01702	017		GR Z&L	GRE	
01703	017	OV		NAT?	
01801	018	RND-ONR	LGR Z&L	NAT?	
01802	018		= Sp. 01602 & 01701	R. GRA	
01901	019		Hom. LGR, ,BKS-fragmenten		
01902	019	OV?	Hom. LGR, BT	NAT?	
01903	019		GESCHRAPT	GESCHRAPT	
01904	019		Hom. LGR, Fe-vlekken	NAT?	
02001	020	RH?	Hom. DGR, Fe-vlekken		
02002	020	ONR	Hom. LGR, MN-sp., AW		AW
02003	020		Hom. DGR, Fe-sp.	GRE	
02004	020	OV	Hom. DRGBR, Fe-sp.		
02005	020		Hom. GR, Fe-sp.		
02006	020		Hom. GR, Fe-sp., BKS-fragmenten, AW, BT	GRA?	AW
02101	021		Hom. DGR, Fe-sp.	GRE	
02102	021	Langwerpig ONR	Hom. LGR, HK, Fe-sp.	GRE/GRA?	
02103	021	RND	Hom. LGR + ZW, veel HK, BT		
02104	021	OV	idem Sp. 02103		
02105	021	OV	idem Sp. 02103		
02106	021	OV	Het. DGR, MN/Fe-rijk, BT		
02107	021	RND-OV	Het. GR, Fe/MN-sp.		
02108	021		Het. GR, veel Fe-sp., BT	GRE/GRA?	
02109	021		Hom. GR, Fe-sp.	GRA	
02110	021	ONR	Het. DGR, HK, BT		
02111	021	RND	Het. GR, BT		
02112	021	OV	Het. GR, Fe, BT	NAT?	
02113	021	OV	idem 02112	NAT?	
02114	021		Het. GRBR, MN-sp.	NAT?	

02115	021		Het. GR, Fe	GRE	
02116	021		Het. GR, Fe/MN-sp.	GRE	
02117	021		Het. GR, Fe/MN-sp., BKS-sp (= Sp. 02006?)	GRA?	
02201	022		Hom. GR, Fe	GRA	
02202	022		Hom. GR, Fe	GRE/GRA	
02203	022	OV-RH	Hom. GR, Fe		
02204	022	OV	Het. GR, BT		
02205	022	ONR	Hom. GR, Fe- vlekken		
02206	022	ONR	idem Sp. 02205		
02207	022			NAT?	
02208	022			NAT?	
02209	022		Het. GR, MN-sp.	NAT?	
02210	022			NAT?	
02211	022			NAT?	
02212	022			NAT?	
02213	022			NAT?	
02214	022			NAT?	
02215	022			NAT?	
02216	022			NAT?	
02217	022			NAT?	
02218	022			NAT?	
02219	022			NAT?	
02220	022		= Sp. 02109	GRA	
02221	022		Hom. DGR, HK-sp.	GRE?	
02222	022	RND	GR, HK-sp., BT (mollengang? Verspit spoor?)		
02223	022	Langwerpig OV	bleek, Fe, BT	NAT?	
02224	022		Hom. DGR, Fe-sp., oranje leem	GRE	
02225	022	ONR	Hom. GR, Fe-sp.		
02226	022		idem Sp. 02006 & 02117	GRA	

02301	023		Hom. DGR, Fe-sp.	GRA	
02302	023		Hom. GR, MN-sp.	GRE/GRA	
02303	023		Hom. DGR, Fe-sp.	GRE/GRA	
02304	023	ONR	GR, FE-sp., BT	NAT?	
02305	023	RH	Het. DGR, HK/FE/MN-sp., BT		
02306	023		Hom. DGR, Fe-sp. (idem Sp. 02006, 02117, 02226)	GRA	
02307	023		DGR-ZWBR, BK-fragmenten	GRE/GRA?	
02401	024	OV-ONR	BRGR, Fe/MN		
02402	024	OV	LBR-BE, weinig Fe		
02403	024		Het. LBR-LGR	GRA?	
02501	025	RH	Het. GRBR	R?	
02502	025	ONR (driehoekig)	Het. BRGR		
02503	025	OV	Het. LBR-DGR, HK		
02504	025	OV	LBR-LGR-WIT	NAT	
02505	025 + KV tss SL 025 & 022		Het. BR-LGR	GRA	
02601	026 + KV tss SL 026 & 004	OV	DGR-BR, HK-rijk		
02701	027	OV	Het. GR-LBR + WIT, Fe		
02702	027	OV	Het. BRGR, Fe		
02703	027	RND-OV	BRGR, Fe/MN, AW		AW
02704	027	OV	Het. BRGR		
02705	027	ONR	Het. BRGR, Fe/MN		
02706	027		zeer Het. GR-LBR-BE-OR, HK, sterke BT, AW		AW
02707	027		Het. BR-DBR-GR, HK, MN-sp., BKS-fragmenten	GRA	
02708	027	Langwerpig OV	Het. BRGR, Fe, AW		AW
02801	028		Hom. GR, Fe-sp.	GRA	
02802	028		Hom. BRGR, Fe/MN-sp.		

02803	028		Het. BRGR		
02804	028		vrij Hom. BRGR-DBR	GRA?	
02805	028		Het. BRGR-DBR, Fe, HK	GRA?	
02901	029	OV-RH	Het. BRGR, BKS-sp., BT		
02902	029	RND	Het. DBL-LGR, B + C vermengd, BT	NAT?	
02903	029		Hom. DGR, Fe-sp.	GRE	
02904	029		idem Sp. 02903	GRA	
02905	029			R	
02906	029	ONR	Het. GR/verspitte MB	R	
02907	029	ONR	Het. GR-ZW/ verspitte MB	R	
02908	029	RND?	LGR-GR, HK-sp.		
03001	030	RH-OV	Hom. GR, Fe/HK-sp., BT		
03002	030	ONR	Het. GR-LBR-LGR, Fe/MN	NAT?	
03003	030	OV	LGR, Zandig, silex, BT	Windval?	
03004	030	OV	Hom. LGR-GR, Fe-sp., BT		
03005	030		Hom. DGR, Fe-sp., AW	GRA	AW
03006	030	ONR	Het. GR, Fe-sp., BKS-fragmenten (deel Sp. 03005?)	GRA?	
03007	030	RND	GR	NAT?	
03008	030	RND	GR, MN-sp.	NAT?	
03009	030	RND-OV	LGR	NAT?	
03010	030	OV	LGR	NAT?	
03011	030	OV	GR	NAT?	
03012	030		Het. GR, Zandig	NAT?	
03101	031		GESCHRAPT	GESCHRAPT	
03102	031		Hom. GR, Fe-vlekken	GRE/GRA	
03103	031	OV-ONR	Hom. Zandig GR, BT	NAT?	
03104	031	langwerpig ONR	Het. GR-DGR-BE-BR, Fe/MN	GRE/Windval?	
03105	031	langwerpig	Het. GRBR, Fe/MN	GRE	

		ONR			
03106	031	RH	vrij Hom. DBR-GR, HK	R?	
03107	031 + KV tss SL 031 & 030		BRGR, Fe/MN, AW	GRA	AW
03108	031	RH	ZW tot BRBE, HK, Fe, Fe-vlekken, AW	BRGF	AW
03109	031 + KV	ONR		NAT? Windval?	
03110	031	OV	Het. DGR-OR, Fe, MN, weinig HK		
03111	031	RH-OV	Het. DGR-ZW-OR, Fe, Fe-vlekken, MN	KL? (geen BRGF)	
03112	031 KV		Het. GR-DGR-WIT-OR, Fe, MN		
03113	031 KV	RND	Het. DGR- GRBR Z, veel HK-sp., BT		
03114	031 KV	OV	Het. GR-DGR Z, HK-sp., MN		
03115	031 KV	OV	Het. GRBR Z, weinig Fe, HK-sp.		
03116	031 KV	RND	Het. GRBR-DGR Z, HK-sp., MN, Fe-vlekken		
03201	032		Hom. GR, Fe-vlekken	GRE	
03202	032		Hom. GR, Fe-sp., AW	GRA	AW
03203	032	RND	Het. GR-ZW-BE, BT	R	
03204	032		Hom. GR, Fe-sp., BKS	GRA	
03205	032	RND-OV	Het. BRGR, Fe		
03206	032	ONR	Het. BR-GRBL-WIT, HK, Fe		
03207	032	OV	Het. DGR-DBR		
03208	032	OV	Het. GRBL-WIT-BR		
03301	033	RND-OV	kern: Het. DGR-LGR, Fe, veel HK; rand: vrij Hom. LGR-BL, Fe, weinig HK		
03302	033	RH	Het. LGR-DGR		
03303	033		Hom. GR, Fe-vlekken	GRE	
03304	033		Hom. LGR, MN-sp.	GRE	
03305	033		Het. BRGR, HK, MN	GRA	
03306	033		Het. BRGR	GRE	
03307	033		Het. BRGR	GRE	

03308	033	ONR	Het. BRGR, Fe		
03309	033	ONR	Het. BRGR, Fe		
03310	033		Het. LGR-LBR	GRE	
03311	033		Het. BRGR, weinig Fe, weinig BK-fragmenten		
03312	033	RH	kern: Het. GRBL-LBR, BT; rand: Het. GR-LBR-WIT		
03401	034	ONR	Het. GRBR	GRE/GRA?	
03402	034	ONR	Het. BE-LBR		
03403	034		Hom. GR, Fe-sp., AW	GRA	AW
03404	034		idem Sp. 03403	GRE	
03405	034		Het. BRGR, MN, AW	GRA?	AW
03406	034	ONR	Het. LGR-LBR, weinig BKS-fragmenten		
03407	034		Het. LGR-LBR, Fe, weinig BKS-fragmenten	GRA?	
03408	034	OV	vrij Hom. LGR, BT		
03409	034		Het. LGR-LBR, BT	GRE	
03410	034		Het. BRGR, Fe, MN	GRA	
03501	035		Het. GRBR, MN	GRA	
03502	035		Het. LGR-LBR, MN	GRE	
03503	035	RH?	Het. GRBR, MN		
03504	035		Het. LGR-DGR		
03505	035		Het. BRGR-DBR	GRA?	
03506	035	OV	Het. LGR-LBR		
03507	035		Het. GRBR, MN	GRA	
03508	035		Het. LBR-BRGR	GRE/GRA	
03509	035	ONR	Het. BR-DGRBL, HK, Fe		
03515	035		Het.; LGR-LBR, veel BT, Fe	NAT?	
03601	036	OV?	Het. GRBR, Fe, MN, leisteen		
03602	036		Het. BRGR	GRA	
03603	036	RND-OV (ring)	Het. GRBL-DGR, Fe, MN	Windval?	
03604	036	RND	Het. LGR-LBR, MN		

03605	036	VK	Het. LGR-LBR, MN	R?	
03701	037		Hom. DGR-BR, Fe-sp.	GRA	
03801	038	OV	Het. GR-DGRBL	NAT?	
03802	038		vrij Hom. LGR-GRBR, BT (= Sp. 04306)	GRE/GRA	
03803	038		Het. GRBL, Fe	NAT?	
03901	039		Hom. LGR, Fe-sp., BT (= Sp. 04306)	GRE/GRA	
04001	040		Het. LBR-BRGR Z (= Sp. 04306)	GRE/GRA	
04101	041		Het. DBR-BRGR, Fe/MN-sp., AW	GRA	
04102	041	OV	Het. DGR-ZW, BOT	Krengbegraiving ?	
04103	041	OV	Het. LGR-GRBL, Fe	NAT?	
04104	041		Het. LBR-BRGR Z (= Sp. 04306)	GRE/GRA	
04105	041		Het. LGR-LBR (= Sp. 04203)	GRE/GRA	
04201	042		Het. BRGR-DBR, MN, Fe-vlekken	GRA	
04202	042		Het. GRBR-DBR (= Sp. 04306)	GRE/GRA	
04203	042		Het. LGR-LBR	GRE/GRA	
04204	042		Het. LGR-LBR, HK-sp. (komt samen met Sp. 04203)	GRE/GRA	
04205	042	ONR	zeer Het. OR-BR, veel Fe-sp. & Fe- vlekken, BT	NAT?	
04301	043		Het. LBR-BE lemig Z	GRA	
04302	043	ONR	Het. LGR-WIT	GRA??	
04303	043	ONR	Hom. DGR, HK-sp.	GRE??	
04304	043	ONR	Hom. LGR-BE, MN-sp. (moeilijk te onderscheiden van MB)		
04305	043	ONR	idem Sp. 04304)	GRE??	
04306	043		Het. WIT-LGR-BE	GRE/GRA	
04307	043	OV-ONR	kern: Het. LGR-ZW (grote HK-concentratie); rand: Het. LGR (BL)	PK??	
04402	044		Het. GRBR-DGR, HK-sp., sterk kleig		
04403	044	ONR	Het. LGR-LBR-OR		
04404	044		idem Sp. 04403		
04405	044		Het. LGR-LBR-OR	GRE/GRA	

04501	045	RND-OV	Het. ZW, BT		
04502	045		Hom. GRBR, MN-sp.	GRA?MB?	
04601	046	OV	bleek Z, HK-sp.	Windval?	
04602	046		Hom. LGRBR, Fe/MN-sp.	GRA	
04603	046		Hom. LGR, Fe-sp.	GRE/GRA	
04701	047	RND	Het. DGR, HK-rijk, BT		
04702	047	Langwerpig OV	DGR, Fe-sp., BT		
04703	047		Hom. DGR, Fe/MN-sp. (= Sp. 04602)	GRA	
04704	047		bleek Z (= Sp. 04603)	GRE	
04705	047		LGR, MN-sp. (= Sp. 04603)	GRE	
04706	047			R	
04707	047			R	
04801	048	OV-RH	Het. GR, HK, Fe, BT		
04802	048	OV-RH	Het. GR, HK, Fe, BT		
04803	048	OV-RH	Het. GR, HK, Fe, BT		
04804	048	ONR	Het. GR, Fe-sp., BT		
04805	048		Het. DBR-BRGR, Fe/HK-sp., BKS-fragmenten (= Sp. 04602 & 04703)	GRA	
04806	048		Het. LGR-GR (= Sp. 04704)	GRE	
04807	048		vrij Hom. LGR-GR (= Sp. 04705)	GRE	
04808	048		Het. LBR-LGRBR, MN, HK-sp. (= Sp. 04905 ??)	GRA	
04809	048		Het. GR-BRGR-BL, HK-sp. (= Sp. 04808)	GRE/GRA	
04810	048	RND	zeer Het. BE-LGR-LBR	NAT?	
04811	048	OV	Het. DGRBL, veel MN		
04901	049	RND	Het. BR-ZW, veel HK		
04902	049	ONR RH	Het. BR-ZW, HK		
04903	049	OV-ONR	Het. LGR-WIT tot DGR-ZW, HK		
04904	049		Het. DBR-GR (plaatselijk DGR-ZW) (= Sp. 04805, 04703 & 04602)	GRA	
04905	049 + KV tss SL 049 & 050		Het. GR-GRBL-BR (Fe-rijke omranding)	GRA	

04906	049		Het. GRBL, HK (= Sp. 04806)	GRE	
04907	049		Het. GRBL, MN, HK (= Sp. 04807)	GRE	
05001	050	ONR	Het. GR-LGR-WITBL, HK-sp.		
05002	050		zeer Het. GR-LBR	GRE/GRA??	
05003	050		Het. BRGR-DBR, Fe-vlekken, BKS-fragmenten (= Sp. 04905)	GRA	
05004	050		Het. BRGR tot DBR (= Sp. 04905)	GRA	
05005	050		Het. LGR- GRBR, Fe- vlekken (= Sp. 04906)	GRE	
05006	050		vrij Hom. LGR-GR, HK-sp. (= Sp. 04907)	GRE	
05101	051		Het. BRGR, MN, weining HK-sp. (= Sp. 04905, 05003))	GRA	
05102	051		Het. LGR-GR, MN (= Sp. 04906)	GRE	
05201	052		Het. GRBR, Fe- vlekken, BKS-fragmenten (= Sp. 04905, 05003, 05101)	GRA	
05301	053		Het. LGR-WIT-LBR, Fe- vlekken	GRE	
05302	053		Het. GRBR, Fe- vlekken, HK- sp. (= Sp. 05201?)	GRA	
05303	053		Het. LGR-GR (valt samen met recente GRE)	GRE (R?)	
05304	053		onderdeel GRA uit SL 049(05) etc.	GRA	
05401	054	OV	bleke rand, HK- rijk centrum, veel BT		
05402	054	OV	Het. LGR-GR, HK-sp.		
05403	054	ONR	Het. GRBR, veel Fe- vlekken, HK-sp.		
05501	055	OV	Het. LGR-GR, HK-sp.		
05502	055 + KV	ONR RH	Het. DGR-ZW, HK, BT		
05701	057	ONR OV	Het. GR-DGR, Fe- vlekken		

BIJLAGE 9 inventaris van de coupes

Coupelijst								
Spoornr.	Sleuf	L/D	D	Vorm opp.	Vulling	# lagen	Type	Materiaal
00101	001	62 cm	50 cm	OV	Hom. GR ZL, HK- sp. ; Hom. BLGR Z	2		
00102	001	56 cm	16 cm	RND	Het. DGR-DBR (paarse schijn) zandige leem, weinig HK-sp., lichte BT; Het. WIT- LBR Z	2		
00201	002	68 cm	18 cm	RH	Het. GRBR zandige leem, Fe, HK-sp., weinig VL	1		
00305	003	90 cm	44 cm	RND-OV	zie tekening	4	PK?	
00403 (coupe AB)	004	82 cm	38 cm	VK-RT	Hom. BLGR Z, Fe-sp.; Hom. GR Z, HK-sp.	2		
00403 (coupe CD)	004	82 cm	13 cm	VK-RT	Hom. GR Z, HK-sp.; LGR Z, MN-sp.	2		
02601	026 + KV	70 cm	22 cm	OV	Het. GR, Fe/HK-sp.; Het. DGR-ZW, veel HK-sp., Fe-sp.	2		
02701	027	110 cm	18 cm	OV	Het. GRBR lemig Z, Fe, BT; Het. WIT-LGR Z, Fe, BT	2		
03104	031	122 cm	44 cm	ONR	Hom. LGR ZL, HK-sp.; Hom. LBR-GR ZL, Fe-sp.	2-3	Windval?	
03105(coupe A)	031	40 cm	18 cm	ONR	Het. GRBR, Fe-sp.	1	GRE	
03105 (coupe B)	031	44 cm	20 cm	ONR	Het. GRBR, HK-sp., veel BT	1		
03108 (coupe AC)	031	185 cm	36 cm	RH	zie tekening	4	BRGF	AW
03108 (coupe ED)	031	60 cm	32 cm	RH	zie tekening	3		AW
03111 (coupe	031	124	26 cm	OV-RH	zie tekening	4	KL	

AB)		cm					
03111 (coupe CD)	031	62 cm	21 cm	OV-RH	zie tekening	3	
03113	031 (KV)	18 cm	20 cm	RND	Het. DGR-GRBR Z, veel HK-sp., BT	1	
03114	031 (KV)	34 cm	15 cm	OV	Het. GR-DGR Z, HK-sp., MN	1	
03115	031 (KV)	46 cm	8 cm	OV	Het. GRBR Z, weinig Fe, HK-sp.	1	
03116	031 (KV)	20 cm	13 cm	RND	Het. GRBR-DGR Z, HK-sp., MN, Fe-vlekken	1	

BIJLAGE 10 inventaris van de monsters

MONSTERLIJST

Monsternr.	Spoornr.	Sleuf	Vlak	Laag	Monstertype	Hoeveelheid	Reden/gewenste analyse
\	03108	31	nvt	1 t.e.m. 4	bulkstaal	12 plastic zakken (3 uit elk kwadrant)	uitzeven, HK bemonsteren voor eventuele verdere analyse

BIJLAGE 11 **beknopte weergave van de vondsteninventaris (volledige weergave op bijgevoegde dvd)**

[illegible]

